

Světová válka.

Rusové opanovali Karpaty.

Postupující vojska ruská prozrazila linii rakouské armády, které velí generál Borojevič z Bojny, srbský odrodilec, na dvou místech v Karpatech. Východní křídlo této armády jest v posici nejvyšší nebezpečné. Rusové dobyli Smolnik, východně od Lupkovského průmysku. Carovy sbory zapudily rovněž dále zpět Rakušany u okolí Bardějova, jakož i v sousedství Lupkova. Postupivše Roztočským průmyskem, vrazili Rusové klím mezi dvě rakouské armády. Smolnik ovládá jedinou železnou dráhu, vedoucí Bezkydami mezi Mezoe Laborem a Úžokem, vzdálenost to šedesátí mil. Západní křídlo rakouské armády opírá se o Humenné, a jeho komunikace podlé silnic do Uher jsou bezpečny. Východní křídlo naproti tomu spojeno jest se silnicí, operujícími v okolí Úžoku, 20 mil od ruských posic ve Smolniku, odkudž mu hrozí útok v záda. Považuje se za pravděpodobné, že Rakušani budou přinuceni přenést svou základnu operací z Úžoku směrem na Munkács, nebo přijmouti bitvu v okolí Úžoku, kde budou v nevýhodě následkem nedostatku cest. V každém případě sledují se Rakušani odřiznuti od hlavní armády pod generálem Borojevičem a jeho německými posilami. Rusové překročili hřeben Bezkyd u Humenného a jak se zdá, mají úplné volnou cestu do Uher.

Jak úřední a neúřední zprávy ruské udávají o událostech z fronty, utrpěli Rakušani a Němci od posledního zahájení bojů v Karpatech ztrátu 150,000 mužů na zabitych, zraněných a zajatých vojínů, což jsou vzhledem na krátkou dobu trvání karpatské akce ztráty téměř příšerné. Ztráty Rusů, ač také značné, ježto dobývají museli výšin a průmysků hustě obsazených Rakušany a Němci, jsou u porovnání s tím mnohem menší a za to dlo jim vykonané jest obrovské důležitosti pro šťastné skončení války, t. j. pro porážení Rakušana a Němce.

Vzhledem k tomu, že Rusové okupují všechny hlavní výšiny a straně Bezkyd, armádní důstojníci v Petrohradě prohlašují, že rakouské operace v Karpatech se shrouvají nadobro. Ruský generální štáb uvažuje, která cesta hodila by se nejlépe k postupu do Uher. Operace, soustředující se kolem Mezoe Laborem, počítaje v to důležité body Bardějov, Lupkov a Úžok, zdají se býti úplně skončeny, ježto Rakušani zatlačeni byli do defenzivy na všech bodech a znatelně oslabeni a demoralisováni. Spousty sněhu, jenž dosud pokrývá Karpaty, zabraňuje rychlému postupu do Uher. — Jakmile tato překážka bude přemožena a Rusové dostihnou jižnější svahů, kde počínají se již jevit známky jara, nejzávažnější překážkou budou umělé opevnění, která podle všeho byla zde vybudována.

Myslí se, že kraj mezi Laborem a Sanem poskytne nejlepší cestu pro ruský postup. Ruský generální štáb jest toho mínění, že Němci soustředili již všechny použité sbory z ostatních částí fronty do tohoto distriktu, a že z toho důvodu nebudou s to klásti nějaký tuší odpor, nežli dosud. Na druhé straně se očekává, že Němci odpoví na tuto ruskou hrozbu v Uhrách rozvinutím nové offensivy v Polsku, počínaje od Toruně nebo Krakova. Německé invaze Uher ve velkém měřítku považuje se v Petrohradě za hotové faktum, jestliže Němci nebudou s to soustředit zde značnou sílu vojska první linie, k stžení rakouské defenzivy.

Depeshe, docházející do Bukurešti z haličských hranic, popisují náladu v rakouském vojtě jako nadmíru stísněnou, následkem zpráv o úspěchu ruských zbraní dále na západě v Karpatech. Pokusy Rakušana překročit řeku Prut blízko Bojany selhaly, a vojáci jsou demoralisováni následkem nedostatku potravin. V Bukovině dochází opět k hromadnému zatýkání Rumunů na pouhé podezření, že sympatizují s Rusy.

Veliká ztráta rakousko-německé. Ze Zveny ve Švýcarsku sděleno v sobotu Rusové dobyli důle-

žitého vítězství v nynějších bojích v Karpatech a zmocnili se obrovských zásob stříeliva a děl, jak o známou se švýcarským časopisům.

V kraji šaróšském zajmuli dvě baterie 12-palcových houfnic a čtyři jiné baterie děl, k čemuž dlužno připočítati 700 nábojů pro 12-palcová děla.

Rusové, kteří mají už v Karpatech ve své moci 73 mil půdy, zajali v bitvách v karpatkých průmyscích celkem 26,000 Rakušana a Němce.

Téhož dne oznámeno z Vídně: V Beskydách panuje nyní klid, neboť silně sněží a v zaspaných sněhem horských distriktech se těžko bojuje. Přes to však Rusové útočí, neohlížejíce se na ztráty na lidských životech.

Ranění a padlí pokrývají všude půdu, která je v dostřelu našich děl a pušek.

Na některých místech byly ruské nárazy tak prudké a zuřivé, že jsme byli nuceni ustoupiti, ale na ostatních bodech fronty neudálo se nic nového.

Bohatá kořist v Přemyslu.

Úřední zpráva ruská udává: "Z pevnosti Přemysl odesláni byli již všichni rakouští zajatci do ruského vnitrozemí. Celkem je to devět generálů, 2307 důstojníků a 113,800 vojáků. Vedle toho bylo tu 900 děl, z nichž většina jest v úplném pořádku. Denně nachází nové úkryty zbraní a stříeliva. Mnoho děl a ručnic, anebo jejich částí, naházeno bylo do řeky, odkud budou vylověny."

Ruské úsudky o míru.

V celé ruské veřejnosti uvažuje se o možnosti samostatného míru s Rakouskem, o němž švédci ochaňují odpor rakouské agnady, která není více v stavu ruský postup do Uher zaraziti. Všeobecným náhledem jest, že mír neměl by žádnou cenu, kdyby nebyl trvalý. A trvalý mír není možný, leč po úplné porážce nepřítelů, ať je to již Německo nebo Rakousko. Rusové vědí, že jednou z hlavních podmínek bude odzbrojení, aspoň částečné, a o tom se dosud dá s Rakouskem sotva mluvit. Kdyby se mělo Rakousko pouze odřici Itálii a Bosny, málo by tím získali Rusové a Srbové, kdežto postavení Slovanů rakouských velice by se zhoršilo. Pak by se teprve oetli v menšině. Rusové proto žádají jako důležitou podmínku, aby se přerušily přátelské styky mezi Německem a Rakouskem, k čemuž by nestačilo pouhé vypovězení trojspolku. Kdyby Rakousko pouze vystoupilo z trojspolku a zůstalo Německu přátelským, bylo by pro Rusy a pro ostatní spojence nebezpečnější nežli před válkou, kdy bylo Německu otevřeně oddáno a poddáno. Ta okolnost, že dnes velká ruská armáda upoutána je v Rakousku a pak by se mohla obrátiti proti Německu, také mnoho neznamená, uvážili-li se, že mnoho Němců navzájem bojuje na rakouské půdě. Proto by Rusové nemohli uzavřiti mír jinak, leč by jim rakouská vláda povolila úplný přechod vojska a používání svého území proti Německu.

Pak by se hlavní bojisté přeneslo do Čech a na Moravu.

Vedle toho spojenci nechtějí dáti Rakousku žádnou záručku obrany proti Itálii, a níž ještě nemají všechny přátelské styky přerušeny.

Zaměstnaní zajatců na Sibiři.

Krakovský "Glos Narodu" o tiskuje z petrohradské "Reči" zprávu, že mezi rakouskými vojenskými zajatci na Sibiři a tamnějším domácím obyvatelstvem panují přátelské styky. V zajatcích dostalo se Sibiři mnoho dobrotlivých řemeslníků a jiných odborníků, jež se tam počítuje nedostatek. Ve všech zajateckých táborech provozují se různá řemesla a také obchody. Někteří zajatci zřídili jídelny a hostince, jiní provozují živnosti řemeslné. Zajetí lékaři jsou vesměs zaměstnaní v nemocnicích. Válka zuří příliš daleko a na Sibiř zaléhají jen slabé její ohlasy. Proto mezi obyvatelstvem a zajatci není nenávisť a domácí obyvatelstvo si jich váží jako dobrých a platných pracovníků.

V Polsku jest již volněji.

První krok ku slíbenému samostatnému Polsku spatřuje se v novém zákoně, který byl právě prohlášen a uděluje obecní samosprávu všem městům v Polsku. Zidům dává nový zákon spravedlivého zastoupení a rovnoprávnost s ostatním obyvatelstvem. Poprvé tímto novým zákonem dostává se polským výborům stejné samosprávy, jakou mají Rusové ve svých inkorporovaných městech a okresích.

Dopisování se státními úřady, veřejnými sbory anebo soukromými osobami mimo Polsko a odpovědi na dopisy municipálních úřadů v Rusku, musí se dít v ruské řeči. Obecní plakáty, vyhlášky musí býti v obou řečích, polské a ruské ve sloupečích podle sebe. Ve veřejných shromážděních smí se mluvit v obou jazycích.

Francouzové postoupili mezi dvěma řekami.

Francouzská offensiva v distriktu mezi Masou a Mosellou vyvinula se v jednu z nejúspěšnějších bitev celé války. Pařížské úřední zprávy oznamují, že důležité posice u Les Eparges, které dominují planině Woivre, nalézají se úplně v rukou spojenců. Zákopy dobyté byly plny zabítených Němců. Patnáct německých útoků v lese u Montmartre bylo odraženo. V Champagni byli Němci rovněž odraženi s velkými ztrátami. V lese u Ailly získali spojenci 600 stop půdy.

Francouzské dělostřelectvo bombardovalo nepřetržitě St. Mihiel, a současně útočila jízda i pěchota na silnici vedoucí ze St. Mihiel do Metz.

Berlín popírá úspěchy spojenců, ale přiznává, že Francouzi jsou všude v offensivě. Současně oznamují, že zaháli Belgičany z osady Drei Graechten na levém břehu Ysery.

Činnost spojeneckých vzduchoplavců.

Ve své zprávě o činnosti válečných aviatiků oznamuje válečná francouzská kancelář úředně, že v posledních dnech podniknuto bylo 43 vzletů, při nichž v četných případech použito bylo vrhání pum.

V Elzasu — udává zpráva — byly pumy vrženy na hangáry a vzduchoplavecké kolny v Habsteimu, v Dettweileru na jednu továrnu a na železniční stanici a tři pumy posléze na veliké německé táboriště.

Šest aeroplanů létajících nad městem Woivre dostalo se až k Vigneulles, kde bombardovaly německá kasárna.

Také četná jiná německá místa byla bombardována s úspě-

chem a jistý aviatik, kroužící nad Rýnem, donutil jeden německý aeroplan k sestupu do francouzského tábora, kde byl i se svými dvěma řidiči zajat.

K dramatickému vzduchoplaveckému souboji, při němž německý aeroplan byl sražen k zemi slavným francouzským vzduchoplavcem Rolandem G. Garosse, došlo v pátek před zraky četných diváků a majora Raoula Pontuse, syna bývalého belgického ministra, který celý výjev popisuje takto:

Německému letci se nejprve zdařilo vzlétnouti se na Garossovo letadlo, ale v příští chvíli již vyšlul se Gaross pružně do výše a dopadl silně na německý aeroplan.

Od té chvíle stala se situace německého aviatika kritickou. Za nedlouho objevil se nad německým letadlem bílý kouř a vyšel z něho plámenek, který zachvátí celý aeroplan, který se těžce srtil k zemi pár kroků ode mne a ve svých troskách pochoval příšerně popáleného svého řidiče.

Syn bývalého presidenta padl.

Rodině Clauda Casimira-Perriera, syna bývalého presidenta francouzské republiky, bylo sděleno, že padl v bitvě a byl pohřben u Remese. Byl poručíkem 108. pluku pěchoty. Původně se tvrdilo, že byl těžce raněn, a upadl do zajetí.

Swoboda odevzdán vojenskému soudu.

Raymond Swoboda, Američan, který jest obviněn, že založil požár na parníku La Touraine dne 6. března, odevzdán byl po skončení vyšetřování policii soudu vojenskému. Jest obviněn nejen ze založení požáru, ale i z vyzvědačství.

Válka vyzádala si již strašné oběti.

Vojenský znalec socialistického časopisu "Avanti" vypočítal, že válka za prvích osm měsíců zpusobila již ztrátu 5,950,000 mužů a za prvích šest měsíců vydáno bylo na ni \$8,400,000,000. V článku "Avanti" se prohlašuje, že jediným výsledkem evropské války bude všestranné vyčerpání se bojujících států a ne vojenské vítězství. Tento vojenský znalec socialistického listu "Avanti" praví, že dalších devět nebo deset měsíců války vyčerpá zálohy mužů a že tou zemí, která bude válkou nejméně vyčerpána, bude Rusko.

Angličtí dělníci nejsou nadšeni pro válku.

Neodvislá strana práce, jež konala sjezd svůj v Norwiche, přijala 234 hlasy proti 9 resoluci, ve které odsuzuje co nejostřeji vládní přátelské stanovisko jistých členů strany, kteří schvalovali rekrutní plány, projevovali souhlas se zahraniční politikou Anglie a ospravedlňovali důvody, které Anglie udává jako příčiny k vstupu do války.

Výhrůzka německého císaře Itálii.

Co si císař Vilém myslí o Itálii, to dosvědčuje následující jeho prohlášení, které učinil k jednání s důstojníkem tělesné gardy císaře Františka Josefa, u něhož dlel v těchto dnech na tajně poradě.

"I když budeme poraženi, neustaneme naším dětem v Německu a v Rakousku stále připomínati, že Itálie to byla, která naši porážku zavinila. A kdyby to mělo trvat deset a třebas dvacet roků, dobudeme naspět všeho, co musíme nyní Itálii odstoupiti a jako úrok vezmeme si krásné italské Benátky."

Sdělení toto učinil jiný rakou-

ský důstojník, který rozmluvu císařovu s gardovým důstojníkem zachytil, ku zpravodajství jednoho časopisu z neutrálních států.

Německo strátilo přes polovic důstojníků.

Tisková kancelář francouzského ministerstva války uveřejnila ve středu výpočty z německých výkazů ztrát důstojníků od počátku války. Číslice ty ukazují, praví tisková kancelář, že ze 480 německých generálů v době míru bylo jich 43 ve válce zabito a 57 raněno neb zajato.

Z 33,154 důstojníků pěchoty, bylo jich 8,604 zabito a 18,149 raněno nebo zajato. Ze 7,063 důstojníků jízdy bylo jich 366 zabito a 881 raněno nebo zajato. Z 12,108 důstojníků dělostřelectva bylo jich 912 zabito a 2,264 raněno nebo zajato.

Celkový počet důstojníků německé armády na počátku války, počítaje rezervy a zeměbraně, byl 52,805, z nichž až do 15. března bylo 9,925 důstojníků zabito a 21,351 raněno nebo zajato. To činí úhrnou ztrátu 31,276, nebo více než polovici všech důstojníků od prohlášení války.

Němci doznávají ztrátu ponorky.

Německá admirálita vydala ve středu úředně zprávu, ve které doznává záhubu ponorného člunu U-29. Text sdělení jest následující: "Ponorný člun U-29 nevrátil se z poslední své cesty. Jak zni zpráva britické admirality ze dne 26. března, tento člun, se svou posádkou, byl poslán na dno moře. Z toho důvodu dlužno jej pokládati za ztracený." Ponornému člunu velel kapitán Otto Weddigen, který velel dříve člunu U-9, když toto pravidlo zničilo v září minulého roku anglické křižníky Hogue, Cressy a Aboukir. Ponorný člun U-29 byl nejmodernějším plavidlem svého druhu. Měl nosnosti 800 tun a jeho rychlost obnášela osmáct uzlů na hladině, deset pod vodou. V březnu podnikl tento člun úspěšný zájezd v kanále La Manche a potopil čtyři britické a jeden francouzský parník.

Liebkecht nebyl povolán k vojáku.

Z Berlína právě vrátili se švýcarský socialista sděluje, že socialistický poslanec na říšském sněmu německém, dr. Karel Liebkecht, nebyl povolán ku službě vojenské. Načházi se až dosud v Berlíně a není prý policii žádným způsobem obtěžován.

Němci socialisté pro mír.

Manifest, na němž jsou podepsáni soudruzi Karel Liebkecht, Otto Ruchle, Frant. Mehring, soudružky Klára Zetkinová a Rosa Luxemburgová a jiní členové menšinové frakce soc. demokratické strany v Německu, poslán byl do Anglie a Francie, v němž se appeluje na neodvislé socialisty, aby zabývali hnutí pro brzké uzavření míru. V manifestu se praví: "Počet mužů, kteří zahynuli v hrozném válece na východním a západním bojišti, přesahuje milion. Ti, kteří jsou zodpovědní, ví, že hmotná škoda způsobená vpádem armád, může býti jen s obtížemi nahrazena. Škoda způsobená vpádem do východního Pruska odhadována byla v lednu na více než \$100,000,000. V Belgii činí milióny. Vydání na evropskou válku přesahuje již 16 miliard dolarů. Vydání ta zvětžují se každým dnem, a dělnická třída je musí zaplatiti.

Kromě vyčerpání nás, nynější válka ničí i budoucí pokolení. Kdežto křik o národní obraně mohl býti pojmán na počátku války vážně, imperialisté na obou stranách dokazují nyní zřejmě, že bojují, aby zničili soupeře národů.

Leč jaký by byl výsledek této krvavé zuřivosti, kdyby se jí dovolilo řádit dále bez odporu? Buť tyranická hrůzovláda vítězí, nebo prolévání krve až do vyslelní na obou stranách.

V každém případě evropský hospodářský, demokratický a socialistický vývin byl na sto let zastaven.

Dnes jest nepopíratelnou skutečností, že my zaujímáme lepší vojenskou posici, poněvadž se nebuduje na našem území. Proto by mělo býti Německo prvním povolání o mír. My nechceme zmocniti se jiných zemí, nýbrž politikou a hospodářskou neodvislost všech národů, všeobecné odzbrojení a nucené urovnávání sporů mezinárodním rozhodčím soudem."

Sdělení toto učinil jiný rakou-

MALÝ OZNAMOVATEL

Pod tímto ohlavením uveřejňuji jemu různá menší oznámení jako: **Přijme se** — **Prode se** — **Koupí neb vymění se** — **Hleď se** — **atd.** Za oznámení za jedno uveřejnění 1 cent za každé slovo — každá číslice počítá se též za slovo. Mají-li dotazy býti adresovány na administraci, oznamovatel musí počítavě sám hraditi. Oznámení uveřejní se jen tehdy, je-li obnos přiložen — jinak zůstanou nepovimnuty. — **Mesíční oznámek** než za 25c nepřijímáme. Napište si oznámku ještě dnes, spojtejte slova a dle toho, kolikrát přejete si míti oznámku u veřejného, obnos přiložte a sám zašlete. S výsledkem jistě budete více než spokojeni. **Dopisy a dresujte na:** Pokrok Publ. Co., 1417-1419 So. 13. Str., Omaha, Nebraska.

NA PRODEJ

PRODAJÍ SE LOTS, blízce 16. a Wilham ul., velmi lacino, aneb se pronajmou. Lots ony jsou od 16. až k 17. ul., 75x225 st. Hlaste se u: Gladstone Bros., 1308 10 Douglas ul., Omaha. — Phone: Doug. 258. — Advertisement 37-4c.

PRODÁ SE — dobře zavedený modní obchod (Millinery); prodám lacino v českém městěku výnosný obchod; bohaté velké okolí; velmi dobrá příležitost též pro švadlenu. Přijma prodej slahost zrak. Dotazy adresejte administraci tohoto listu. — Advertisement 36-4p.

MINNESOTSKÉ FARMY A POZEMKY. — Máme dobré farmy na prodej v Olivia, Renville County a o kolí; je tady ta nejlepší černá půda, ve které se vypěstuje to nejlepší drubné obilí. Kukuřice též dá od 40 do 75 bušů po akru. Farmy máme na prodej od \$65 do \$100 akr na velmi dobré termíny. V Olivia máme katolický kostel a škola. Pište o další informace na: Vosika—Winsor Land Co., Olivia, Minnesota. — Advertisement 37-4c.

FARMY na výměnu a na prodej. V nejlepší části v prostřední části státu Missouri. Zde je dobrá bohatá černá ornice a žádný písek. Zde se více vede, kukuřice, pšenice, oves, vojtěška, jetel a vůbec vše, co farmař znaje, se zde pěstá. Přijete-li si vyměnit aneb koupit, pište žesky neb anglicky na: Fred Havlu, Montrose, Mo. — Advertisement 36-4.

PRODÁ SE LÉKARNA ve Swanton, Nebr., jediná to lékárna ve městě. Velmi dobré místo pro českého lékaře aneb lékárníka. Další podá: Dr. Jos. Šimeček, Swanton, Nebr. — Advertisement 38-5c.

PŘIJME SE

PŘIJMOU SE děvčata neb starší ženy na umývání v hotelu Fontenelle. — Dobrá mzda i se stravou a obydlím. — Hlaste se u "housekeeper" ve Fontenelle hotelu. — Advertisement 35-7c.

PŘIJMOU SE na byt — po příjmu se stravou — dva řádní krajane. Máme dva pěkné, čisté zařízené pokoje. Hlaste se u: Jan Zajice, 1401 Hickory ul., Omaha. — Advertisement 38-2p.

ČESKÝ KZUBENÝ HOLÍČ hledá práci ve venkovském městěku v Nebraska. Přihlášky zašlete na administraci tohoto listu. — Advertisement 37-3p.

HLEDÁ SE UČITEL NEB UČITELKA pro českou školu ve Schuyler, Nebr. Vyučování má začít v pondělí, 7. června, a potrva s týdně — do 31. července. Dopisy zašlete na: Jos. Novotný, Schuyler, Neb. — Advertisement 37-6c.

RŮZNÉ.

Mexické fazole — "národní pokrm Mexikanů" — 4 centy libra v krámu. Poštou 3 libry za 25c. — J. Znamenáček, Grover, Colo. 37-5p.

BUDETE SVÝM VLASTNÍM PANEM A NABUDETE BOHATSTVÍ.

Prof se dít ve městě, když můžete jíti na jímni posezky se svými krajany farmářmi! Pište si ihned o podmínkách ohledně založení obce podíl Rock Islandské dráhy v Arkansasu a Louisianě. Můžeme naznačit cestu k zedaru muž s malým kapitálem. Počtenky vydají dvě úrody ročně. Krásné úrodné pole, dobrá voda, krajný spád děstí; dobré trávy. Nechte nás pomoci vám vyhledat místo. Adresa: L. M. Allen, P. T. M., Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago. — Advertisement 27.

V dopisu, přiloženém k tomuto manifestu, se praví:

"Ačkoli jsme pod tělesnou patou válečného zákona a jest nám nemohlo veřejně projevití své mínění, můžeme však připovídati překvapení v blízké budoucnosti. Oppozice proti této ohavné válece nezadržitelně v Německu roste, leč účinná akce pro mír závisí na pomoci našich francouzských a belgických soudruhů."

PHOTO BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION. **RAKOUŠTÍ VOJÁCI V KARPATSKÝCH PRŮMYSLÍCH.**